

KARTA PRZEDMIOTU NA STUDIACH PODYPLOMOWYCH

Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Psychologia sztuki
	angielskim	Psychology of Art
Nazwa studiów podyplomowych		Arteterapia. Terapia sztukami ekspresyjnymi
Forma kształcenia		Studia podyplomowe
Osoba przygotowująca kartę przedmiotu		dr Maciej Zdanowicz
Kontakt		maciej.zdanowicz@ujk.edu.pl

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

1.1. Język wykładowy	polski
1.2. Wymagania wstępne	brak

2. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Forma zajęć		wykład
2.2. Miejsce realizacji zajęć		Platforma MS Teams
2.3. Forma zaliczenia zajęć		zaliczenie z oceną
2.4. Metody dydaktyczne		Metody podawcze: wykład problemowy wprowadzający pojęcia i koncepcje psychologii sztuki. Objaśnianie modeli teoretycznych i terminologii specjalistycznej. Metody ilustracyjne: prezentacja materiałów wizualnych, fragmentów badań i studiów przypadku ilustrujących omawiane zjawiska percepcyjne i emocjonalne. Metody problemowe: interpretacja i dyskusja nad wybranymi przypadkami artystycznymi w kontekście mechanizmów percepcji, afektu i twórczości. Metody refleksyjne: krytyczna refleksja nad własnym doświadczeniem estetycznym i praktyką twórczą, omówienie konsekwencji społecznych i komunikacyjnych oddziaływania obrazów.
2.5. Wykaz literatury	podstawowa	Arnheim, R., <i>Sztuka i percepcja wzrokowa. Psychologia twórczego oka</i> . Gdańsk: słowo/obraz terytoria, 2011 Nęcka, E., <i>Psychologia twórczości</i> . Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2012 Nęcka, E., Orzechowski, J., Szymura, B., <i>Psychologia poznawcza</i> . Warszawa: PWN, 2013
	uzupełniająca	Bolecki, W., Nycz, R. (red.), <i>Przestrzenie percepcji. Studia z antropologii obrazu i zmysłów</i> . Warszawa: IBL PAN, 2012 Gombrich, E. H., <i>Sztuka i złudzenie. O psychologii przedstawiania obrazowego</i> . Warszawa: PWN, 2009

3. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

3.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)	
C1 – wykład: Zapoznanie z koncepcjami psychologicznymi dotyczącymi percepcji, emocji i doświadczenia estetycznego, ze szczególnym uwzględnieniem relacji między obrazem, ciałem i kontekstem kulturowym.	
C2 – wykład: Ukształtowanie rozumienia psychologicznych uwarunkowań procesu twórczego oraz dynamiki relacji artysta – dzieło – odbiorca, w perspektywie współczesnych praktyk artystycznych i projektowych.	
C3 – wykład: Rozwijanie zdolności krytycznej refleksji nad wpływem form wizualnych i narracji estetycznych na percepcję, emocje i interpretację, z uwzględnieniem odpowiedzialności komunikacyjnej.	
3.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)	
T1 – wykład: Percepcja i konstrukcja doświadczenia estetycznego. Psychologiczne mechanizmy percepcji wzrokowej i wielozmysłowej. Organizacja pola widzenia, uwaga, selekcja bodźców, relacje figura–tło, iluzja i interpretacja. Gestalt i współczesne koncepcje percepcji ucieleśnionej. Rola kontekstu kulturowego, sytuacyjnego i medialnego w kształtowaniu doświadczenia odbiorcy. Obraz jako konstrukcja poznawcza, a nie neutralne odbicie rzeczywistości.	
T2 – wykład: Emocje, afekt i ciało w relacji ze sztuką. Psychologia emocji w doświadczeniu estetycznym. Empatia estetyczna, rezonans emocjonalny, pamięć autobiograficzna i afekt. Relacja między ciałem, ruchem, napięciem i percepcją. Intensywność, niejednoznaczność i ambiwalencja jako czynniki angażujące odbiorcę. Znaczenie doświadczenia somatycznego w odbiorze sztuki współczesnej.	
T3 – wykład: Psychologia twórczości i dynamika procesu artystycznego. Modele procesu twórczego, motywacja, wyobraźnia, intuicja i eksperyment. Relacja między kontrolą a spontanicznością. Rola błędu, przypadku i ryzyka	

T4 – wykład: Relacja artysta – dzieło – odbiorca. Interpretacja, projekcja i odpowiedzialność komunikacyjna. Mechanizmy projekcji, identyfikacji i interpretacji. Intencja twórcza a doświadczenie odbiorcy. Granice interpretacji i wieloznaczność sensu. Rola obrazu, narracji i symbolu w kształtowaniu postaw, emocji i wyobrażeń. Odpowiedzialność twórcy i projektanta w kontekście oddziaływania społecznego i kulturowego.

Effekt	Uczestnik, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do efektów uczenia się określonych w programie studiów podyplomowych
w zakresie WIEDZY:		
W01	Uczestnik studiów podyplomowych zna i rozumie koncepcje psychologii percepcji, doświadczenia estetycznego oraz mechanizmów interpretacji obrazu w kontekście sztuki i kultury wizualnej.	ATSE_W01, ATSE_W03
W02	Uczestnik studiów podyplomowych zna i rozumie psychologiczne uwarunkowania procesu twórczego, w tym role wyobraźni, emocji, motywacji oraz czynników społeczno-kulturowych.	ATSE_W03, ATSE_W04
W03	Uczestnik studiów podyplomowych zna relacje między ciałem, emocją i poznaniem w doświadczeniu estetycznym oraz ich znaczenie dla odbioru form wizualnych i intermedialnych.	ATSE_W03, ATSE_W04
W04	Uczestnik studiów podyplomowych rozumie znaczenie relacji artysta – dzieło – odbiorca oraz mechanizmy projekcji, identyfikacji i negocjowania sensu w procesie interpretacji.	ATSE_W01, ATSE_W04
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Uczestnik studiów podyplomowych potrafi analizować wybrane dzieła i praktyki artystyczne z wykorzystaniem kategorii psychologii percepcji, emocji i twórczości.	ATSE_U05
U02	Uczestnik studiów podyplomowych potrafi formułować interpretacje i argumentować je w sposób świadomy, uwzględniając kontekst kulturowy oraz wpływ form wizualnych na doświadczenie odbiorcy.	ATSE_U08
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Uczestnik studiów podyplomowych jest gotów do krytycznej refleksji nad społeczną i komunikacyjną odpowiedzialnością twórcy i projektanta oraz nad wpływem obrazów na postawy, emocje i interpretacje odbiorców.	ATSE_K01, ATSE_K04

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01				+																	
W02				+																	
W03				+																	
W04				+																	
U01											+										
U02				+							+										
K01				+							+										

3.5 Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
ćwiczenia (C)*	3	Uczestnik studiów podyplomowych osiąga zakładane efekty uczenia się w stopniu minimalnym. Wiedza ma charakter odtwórczy, a umiejętności interpretacyjne są słabo rozwinięte.
	3,5	Uczestnik studiów podyplomowych osiąga zakładane efekty uczenia się na poziomie minimalnie rozszerzonym. Rozumienie zagadnień jest fragmentaryczne, argumentacja uproszczona, a analiza dzieła powierzchowna.
	4	Uczestnik studiów podyplomowych w zasadniczym stopniu osiąga zakładane efekty uczenia się. Wiedza i umiejętności interpretacyjne są poprawne, jednak analiza bywa schematyczna lub ograniczona w zakresie krytycznej refleksji.
	4,5	Uczestnik studiów podyplomowych w wysokim stopniu osiąga zakładane efekty uczenia się. Poprawnie posługuje się aparatem pojęciowym, interpretuje dzieła i zjawiska wizualne w sposób logiczny i uargumentowany, choć refleksja ma nieco mniejszą głębię analityczną.
	5	Uczestnik studiów podyplomowych w pełnym zakresie osiąga zakładane efekty uczenia się. Wykazuje pogłębione rozumienie mechanizmów percepcji, emocji i procesu twórczego oraz relacji artysta – dzieło – odbiorca. Potrafi samodzielnie analizować i interpretować zjawiska artystyczne, formułując spójne, krytyczne argumenty oraz wykazując świadomość odpowiedzialności komunikacyjnej obrazu.

4. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY UCZESTNIKA

Kategoria	Obciążenie uczestnika
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	
Udział w wykładach	7
Udział w zaliczeniu	1
SAMODZIELNA PRACA UCZESTNIKA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	
Przygotowanie do wykładów	9
Przygotowanie do zaliczenia	8
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	25
PUNKTY ECTS za przedmiot	1

Przyjmuję do realizacji:

.....
(data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)